

¿CHUMGECHI TA KEYUGEKEY KA YENIEGEKEY PU PÜCHIKE CHE KISUTU ÑI AZKUNAU ÑI WILLI KA ÑI MEYEPEYUM MEW.?

Kiñe wülzugu keyuntukualu pu reñma mew

Chem amta “control de esfinter”

Feyta ta chumgechi küme ngüneygekey ta fillke fün txawa mülelu ina pafüzkoñ mew ka külche egu kulta mew, ñi küme wüllinmayal ka küme meñmayal chem zuamle.

Feyta ta kiñe küme kimüm zugu kom pu pichike zomo ka pichike wentxu. Fey ta kishu ngüneykakelu ñi kalul mew, fey ta ta günezuamfi chumgechi kishu aztuley, kisgu ñi neweñmayal ñi pepilkantun zugu ka kishu ñi azumuwün txemkülelu mew.

¿Tunten mew ta kishu ngnükaygün ñi wüllipeyüm ka ñi mepüyüm?

Fey ta rume fali ñi yamgeal ta kishu ñi pepilkan pu pichike zomo ka pichike wentxu. Fey ta chi zugu kishu azümgekey txemulerpun mew, fey ta chem antü yitun feyta ta kakewmey egün, feyta ta azküley chumgechi ta küme txemkülerpuy ka chew ñi küme mogelerpuy ti we metan.

¿Chem ta zugu müley ñi wüne kimuwal feyta chi azümüwun mew?

- Wüne ñi kintukunieael, feyta ta kom pu püchike metan müley ñi kintuael kishu ñi txemkülen egün.
- Müley pu wünenkeche ñi rüküluwall, ka keyuwayal fill mew, poyenkechi ka yamkechi pu püchike zomo ka püchike wentxu.
- Yituum fey chi zugu, müley ñi küme egümgeay chumgechi ta az txemküley kishuke pu püchike mütan, ka chumgechi kishu amiley ñi kintukun zugu.
- Fey ta müley ñi gütxamkayafiel ka ñi wülzugunieafiel pu reñam mew, ka fey ti pu kimelfe Chilkatuwe ruka mew, ñi txür keyugeafiel ti pu txem püchi wentu ka püchi zomo fey tac hi zugu mew, azümkaniegeay fey ti chi chumgechi ta txemgeken

¿Chem zugu müley ñi günezuamafiel ta pu püchike metan ñi zewkülen kishutu ñi wülliyal ka meyal?

- Küme allkütuy ka yeniey chem zugu feypigele.
- Feypikey ñi küpa witxatxipayal kam ñi zuamken williwe, zugukan mew ka refemechi paichif mew.
- Weza zuamuwi pañal mew, küme kimgünezuamkey ñi külchafkülen kam ñi pozkülen, ka küpa kishu nentufi kam keyuaen pikelu.
- Rupay anthü ankülelu, küle kam meli hora femechi.
- Inawentuy chem zewmaken pu wünkeche, kücha forron, tukuluwün, nentukey ñi weshakelu. Fil zugu mew.

¿chumgechi keyuntukugeay pu püchike metan fey ta chi zugu mew?

- 1** Kiñe: Ramtulfige ñi küpa anüley wüllilwe mew kam witxatxipawe mew: pefilmi newentun mew kam katxürupan mew ñi chag, tukun mew ñi kuwü ñi williwe mew, chem hora ñi amuken witxatixawe mew niele.
- 2** Epu: Fey ti püchi wentxu ka püchi zomo, kiñe ke ta küchafu wüllin mew, kam pozlu, fey ñochikechi femafimi, ñomkechi. Fey feypiafimi ñi keyuntukual ñi liftutun mew, ka feypiafimi fey tac hi zugu ñi kimtukuafiel txemkülen mew.
- 3** Küla: Fey feypiafimi “küpa willilen, amuan witxatxipawe mew, fey wiñotuan”. Femgechi ti püchike zomo ka püchike wentxu günezuamay kom che ñi femken.
- 4** Küme amuleymi feypiniafimi ti püchi wentxu ka püchi zomo, kom zugu mew nentuye.
- 5** Fey ti püchi wentxu ka püchi zomo anülele williwe mew, kam petu müzawlele, kuñiutuafimi ñi kalul, adkintugelayay ka ke che mew.
- 6** Küme wümalele, ankülele ñi müzawpüyem, fey wüla müley ñi nentugeal ñi müzawün punh mew.

7 Küpa willile ti püchi zomo ka ti püchi wentxu, eluafimi ti williwe, feyta willinule, yazfölayafi, gütxamkayafimi ñi küzawgen ñi kisu pepilkayal fey ta chi zugu. Matu matu layafimi.

8 Fey ta chi püchi wentxu ka püchi zomo ayiwkülele ta mi fülküleal witxatxipawe mew, fey ta kishukunulayafimi, afkaziniafimi.

9 Anülele, fey willile, kam mele müley ta mi feypiafiel chem ñi entun, feyta kimlonkontuay, ñi müley epu rume zugu, ka ñi wishulen.

10 Fey tac hi zugu mew, müley ñi gütxamkayafiel ta püchi wentxu ka ti püchi zomo, ñi kimeltuageal chem üytulen ñi az kalul mew, chumgechi ta zapingekey, fiftugey ka ñi kuñiutautual egün.

Feyta ta müzawtuam zoy kümey ti wüzakeku zoy küme tukulgekelu, ka küme nentugekelu, winka mu, “pantalón con elástico kam buzo” pigekey, femgechi müzawayaway ruka mew ka chilkatuwe ruka mew.

¿CHEM ZUGU TA ÑI FEMGENUAM?

- Feypigeal ti püchi zomo ka ti püchi wentxu kishu ñi amual witxatxipawe mew.
- Yasküafiel, kultxafafiel, kam günenafiel poyekantun mew ti püchi zomo ka ti püchi wentxu feypinule.
- Ñi üytugeal ka püchike zomo kam püchike wentxu, kam ñi pu peñi lamgen egün, kom püchike zomo püchike wentxu kaletuygün.
- Ka ñi wiñotukugeael ñi müwpeyüm rupal antü mew.
- Ka ñi ka ke che well am egün chem zugu zew kintukunielu ti püchi wentxu ka ti püchi zomo, ka ke reñma, pu chilkatuwe mew fey chi txoy mew, petu txemkülelu ka petu kimnieyelu fey ta chi zugu, kishu William ka meam kom pu püchike metan.

